

Asociace strážců přírody ČR

Sídlo organizace: Osvobození 19, 412 01 Litoměřice

IČO 68213450

Bankovní spojení : FIO banka a.s., 2400612179/2010

Doručovací adresa : Sokolovská 304/2, 412 01 Litoměřice, Česká republika

V Litoměřicích dne 12.5.2021

Mgr. Pavel Hubený
Ředitel NP Šumava
1. máje 260
385 01 Vimperk

Věc: Příloha otevřeného dopisu řediteli NP Šumava

Vážený pane řediteli,

jsme přesvědčeni, že stráž přírody je „výkladní skříní a současně zrcadlem ochrany přírody“. Většina návštěvníků chráněných území se totiž venku setká zpravidla se strážci – nikoli s úředníky jednotlivých Správ CHKO a NP. Tak je to alespoň standardem ve všech zemích, kde územní ochranu přírody myslí vážně.

Vážený pane řediteli, dovoluujeme si na Vás apelovat, aby jste ještě zvážil odvolání Ing. Adama Diviše z funkce vedoucího Oddělení informační a strážní služby, aby nedošlo k její destabilizaci na začátku sezóny a pokračování tohoto stavu i v budoucnu. V posledních letech konečně Informační a strážní služba na Šumavě doznala zásadních změn, kdy se její směřování opět vrátilo k poslání danému zákonem a konečně se daří postupně stmelit i kolektiv strážců, což je dle našeho názoru zásluhou právě Ing. Adama Diviše a jeho nadstandardních znalostí a osobního přístupu.

Od svého nástupu se rovněž cíleně snaží o obnovu aktivu dobrovolných strážců, kteří plní ve všech chráněných územích nezastupitelnou roli a u nichž, jak jsme mohli v předchozích letech pozorovat, došlo na území NP a CHKO Šumava k téměř úplnému rozkladu. Destabilizací strážní služby může dojít k opětovnému zvrácení tohoto dobře nastoleného trendu, který je postavený především na důvěře dobrovolníků ve stabilní situaci ve stávajícím směřování strážní služby, jakož i ochrany přírody na území NP a CHKO Šumava. Postupně jsme chtěli s Ing. Adamem Divišem oživit na Šumavě Junior Ranger Project – jeden z neúspěšnějších projektů Europarcu, který dnes funguje v ČR už jen v CHKO Jizerské hory, České středohoří a NP České Švýcarsko a CHKO Labské pískovce, kde má velkou podporu vedení NP. Krátce shrnuto – Ing. Adam Diviš ve vedení strážní služby v turisticky exponovaném NP jako profesionální strážce s dlouholetou praxí, který současně koordinuje i aktiv dobrovolných strážců, je z našeho pohledu nenahraditelný.

Kolega Diviš je v oboru stráže přírody uznávaným odborníkem, který se mimo jiné podílel na přípravě kvalifikačních standardů stráže přírody v rámci Národní soustavy povolání a Národní soustavy kvalifikací, své zkušenosti uplatňuje také při práci s dobrovolnými strážci z celé ČR jako člen výboru Asociace strážců přírody ČR. Díky své práci je známý i na mezinárodní scéně ochrany přírody, kde vzorně reprezentoval jak svého zaměstnavatele – Správu NP Šumava, tak naši Asociaci strážců přírody ČR. Reprezentoval ČR na Evropském kongresu strážců v Litoměřicích v roce 2017, kde byl jedním z hlavních organizátorů a věnoval bezplatně spoustu času na přípravách programu i odborných exkurzích. Je to skutečný pracovník, nikoliv jen zaměstnanec. Proto se velice podivujeme nad jeho odvoláním z funkce vedoucího.

Nedovedeme si dost dobře představit na pozici vedoucího někoho jiného ze strážců NP Šumava, nikdo tam nemá tolik zkušeností a znalostí, natož člověka, který strážcem nikdy nebyl. Strážcem se nikdo nestane za rok, či dva jen splněním předpokladů a získáním odznaku s průkazem bez výborných znalostí terénu a

Asociace strážců přírody ČR

Sídlo organizace: Osvobození 19, 412 01 Litoměřice

IČO 68213450

Bankovní spojení : FIO banka a.s., 2400612179/2010

Doručovací adresa : Sokolovská 304/2, 412 01 Litoměřice, Česká republika

místních specifíků. Obáváme se tak destabilizace a úpadku informační a strážní služby, kterou jsme již mnohokrát zaznamenali u Správ CHKO po odchodu zkušených strážců z pozice koordinátora dobrovolných strážců, kde se ke změně k lepšímu již nikdy nedopracovali. Pokud je do pozice vedoucího nebo koordinátora zvolen někdo, kdo nikdy tuto složitou profesi nedělal, nemůže mít žádnou autoritu u svých podřízených a už vůbec ne u dobrovolných strážců.

Vážený pane řediteli, současná situace, kdy jsou strážci i celá ochrana přírody pod obrovským tlakem, jejich platové zařazení je menší než u úředníků na správách a jako první jsou jakožto terénní pracovníci propouštěni při reorganizacích, nemá (mimo Slovensko) obdoby minimálně v celé EU. Tam je status strážce prestižním zaměstnáním podporovaným státním aparátem. Strážce totiž vnáší do své práce další přidanou hodnotu, která je k nezaplacení – má (dokonce i u nás !) efektivní legislativní nástroje, jak okamžitě a na místě zabránit škodám na přírodním bohatství, je v přírodě viděn a v přírodě koná, což pomáhá zejména preventivní ochraně přírody a pozitivnímu vnímání ochrany přírody širokou veřejností. Pouze strážce má pravomoc zastavit rušivou činnost na místě, což ostatní pracovníci nemohou.

Asociace strážců přírody ČR Vás proto žádá, abyste ještě zvažil odvolání Ing. Adama Diviše z funkce vedoucího Oddělení informační a strážní služby. Chápeme, že jste z hlediska nutnosti zajištění dohledu v rámci celého území sám pod obrovským tlakem, ale věřte, že tato situace je stejná u všech NP, CHKO i na území v kompetenci Krajských úřadů. Nicméně z dlouhodobého hlediska jde při ponechání Ing. Adama Diviše ve funkci vedoucího o prozíravé řešení. Zachováním Adama Diviše ve funkci podpoříte moderní strategii stráže přírody založenou na pečlivém a profesionálním přístupu, na reprezentaci chráněných území pracovníky, kteří umějí, znají a konají s velkým osobním nasazením a pozitivním vztahem k území a kteří kladou veřejnou službu v ochraně přírody nad své osobní zájmy.

Samotný systém stráže přírody ČR je dlouhodobě nefunkční a založen hlavně na práci dobrovolníků, kteří se této činnosti bezplatně věnují po svém zaměstnání. Pouze v rámci Národních parků jsou profesionální strážci, avšak ve velmi nízkých počtech v poměru k ploše chráněných území v porovnání se zahraničím, tedy zeměmi, kde systém funguje.

Pravomoci strážců jsou velice omezené, v podstatě fungují jen v popisu zákona č.114/1992 Sb. a ve vyhlášce 395/1992 Sb. na dvou stránkách, ale realita v terénu pod tlakem stále agresivnějších návštěvníků, nárůstu přestupků, masové návštěvnosti, je zcela jiná. Pro porovnání uvádíme pár čísel, neboť máme aktuální přehled počtů dobrovolných a profesionálních strážců v celé ČR. Národní park České Švýcarsko a CHKO Labské pískovce má 6 profesionálních strážců a 24 dobrovolných na 327 km², s aktivním oddílem Junior Ranger, pro srovnání na Německé straně v NP Sächsische Schweiz mají na 93,5 km² 20 profesionálních a 70 dobrovolných strážců. V NP Podyjí mají na 63 km² 5 profesionálních strážců, dobrovolníky nemají, ale mají 26 zaměstnanců Správy NP s ustanovením strážní přírody. Krkonošský NP disponuje na území 385 km² 20-ti profesionálními strážci a 20-ti dobrovolnými a dále 50-ti zaměstnanci Správy NP s ustanovením stráže přírody.

Program JRP zde zanikl po reorganizaci stráže přírody a ztrátě motivace vedoucích oddílů. Situace v NP Šumava také není nějak radostná. Na 680 km² slouží 24 profesionálních strážců a 11 dobrovolných strážců, JRP program v podstatě zanikl a žádný samostatný oddíl zde není. Na Německé straně mají v NP Bayerischer Wald na 242,5 km² celkem 25 profesionálních strážců a 3 dobrovolné strážce a cca 5-10 aktivních absolventů programu Junior Ranger. Přilehlá CHKO Šumava nemá na území 994 km² žádné profesionální strážce, má pouze 10 dobrovolných a 1 x 0,5 úvazku na DPČ. V rámci AOPK ČR nemají strážní službu ustanovenou např. CHKO Třeboňsko, Blaník, Kokořínsko, Žďárské vrchy, situace na Krajských úřadech je vyjma Libereckého a Středočeského kraje také tragická.

Asociace strážců přírody ČR

Sídlo organizace: Osvobození 19, 412 01 Litoměřice

IČO 68213450

Bankovní spojení : FIO banka a.s., 2400612179/2010

Doručovací adresa : Sokolovská 304/2, 412 01 Litoměřice, Česká republika

Domníváme se, že jako ředitel a zkušený manažer ještě zvážíte, koho odvoláváte z funkce vedoucího a co to způsobí strážní službě v celé ČR, neboť dobrý manažer se nezbavuje na vedoucích pozicích pracovníků, kteří patří k „ikonám“ ochrany přírody.

Negativní zpráva o odvolání Adama Diviše z vedoucí funkce se šíří po světě a věřte, že má velký ohlas i v zahraničí.

Rádi Vám jako partnerovi pomůžeme s tlakem na MŽP ve věci personálního posílení, ke zlepšení vede pouze cesta profesionalizace strážní služby, celkově nové pojetí pravomocí strážců, aby za ně v terénu nemusela suplovat Policie ČR. V tomto můžeme jen závidět kolegům ze Slovenska, kde mají jasně stanovené pravomoci i účinné vymáhání práva v terénu legislativou a systém je plně funkční. Legislativní změna může bohužel nastat až po volbách. Jsme připraveni pomoci i s předáním zkušeností ze Správ CHKO, kde stráž přírody funguje velice dobře včetně oživení Junior Ranger Projektů a dalších aktivit.

Děkuji za odpověď a těším se na další spolupráci
S pozdravem

Ing. et Ing. Bc. Borek Franěk
předseda ASP ČR

ASOCIACE STRÁŽCŮ PŘÍRODY
ČESKÉ REPUBLIKY
OSVobození 839/19
412 01 LITOMĚŘICE
IČO: 68213450, DIČ: CZ68213450 ©

